

landelijke studentenvakbond

LSVb
Postbus 1335
3500 BH Utrecht

www.lsvb.nl
lsvb@lsvb.nl
030 231 64 64

Position paper Landelijke Studentenvakbond t.b.v. Effecten van de btw-verhoging voor onderwijs, cultuur en media

20 september 2024

Vertegenwoordiger: Ocke Siertsema (vicevoorzitter LSVb) en Abdelkader Karbache (voorzitter LSVb)

Financiële druk op studenten neemt toe

De geplande verhoging van het btw-tarief op culturele goederen en diensten van 9% naar 21% per 2026 zal verstrekende gevolgen hebben voor studenten, onderwijsorganisaties, culturele instellingen, en mediaorganisaties. Dit standpunt belicht de nadelige effecten van deze maatregel en onderbouwt waarom de Landelijke Studentenvakbond (LSVb) zich sterk verzet tegen deze verhoging. De verhoogde btw zal een extra financiële last leggen op studenten, die al te maken hebben met stijgende kosten voor levensonderhoud en studiemateriaal, wat hun toegang tot kwalitatief onderwijs en culturele participatie verder zal beperken.

Btw verhoogt studiekosten

Studenten staan al onder zware financiële druk door stijgende woonlasten, collegegelden en kosten voor studiemateriaal. Uit het Nibud Studentenonderzoek 2024 blijkt dat thuiswonende studenten gemiddeld 66 euro per maand uitgeven aan studiekosten, waaronder studieboeken. Uitgaande van de huidige btw-verhoging, zal deze uitgave stijgen naar 73,27 euro per maand. Dit betekent dat de jaarlijkse uitgaven voor studieboeken toenemen van 792 euro naar 879,24 euro. Deze extra kosten vormen een aanzienlijke druk op studenten, vooral omdat de basisbeurs onvoldoende is om deze lasten op te vangen. Met een maandelijkse thuiswonende beurs van slechts 121,33 euro, moeten studenten meer dan zeven keer hun basisbeurs opzij leggen om alleen al hun studiemateriaal te kunnen bekostigen. Dit terwijl het collegegeld in 2025-2026 ook nog eens stijgt naar € 2.601,-.

De Sociaal-Economische Raad (SER) berekende in 2021 dat studenten €476 per maand aan basisbeurs nodig hebben om zonder financiële druk rond te komen, op voorwaarde dat ze daarnaast 12 uur per week werken. De huidige beurs dekt deze noodzaak niet. De btw-verhoging zal studenten verder in de problemen brengen, vooral omdat het leven in het algemeen duurder wordt.

Studenten die al moeite hebben om rond te komen, geven aan dat dit komt door de stijgende kosten van levensonderhoud (89%) en onvoldoende inkomsten (70%). De verhoging van de btw op studiematerialen zal deze situatie verergeren, wat leidt tot een grotere groep studenten die financieel kwetsbaar is. Dit zal het volgen van onderwijs moeilijker maken, en kan bijdragen aan studieovertraging of zelfs uitval.

Culturele participatie in gevaar

De verhoging van het btw-tarief heeft niet alleen directe gevolgen voor de toegang tot onderwijs, maar ook voor de culturele participatie van studenten. Cultuur speelt een cruciale rol in de vorming van een sociaal bewustzijn en persoonlijke ontwikkeling van studenten. Een verhoging van de btw-tarieven op culturele goederen en diensten maakt cultuur minder toegankelijk, zeker voor financieel kwetsbare groepen zoals studenten. De verhoging zal culturele instellingen

landelijke studentenvakbond

LSVb
Postbus 1335
3500 BH Utrecht

www.lsvb.nl
lsvb@lsvb.nl
030 231 64 64

dwingen hun prijzen te verhogen, waardoor tickets voor musea, theaters, concerten en andere culturele evenementen duurder worden.

Minder toegang tot kennis

Mediaorganisaties zullen eveneens geconfronteerd worden met hogere kosten door de btw-verhoging. Dit kan leiden tot prijsverhogingen voor digitale en fysieke media, zoals boeken, tijdschriften en kranten, wat studenten nog verder beperkt in hun toegang tot informatie en educatief materiaal. Dit vormt een directe bedreiging voor de ontwikkeling van mediawijsheid en kritisch denken onder studenten, die deze bronnen nodig hebben voor hun studie en persoonlijke ontwikkeling.

Geen toekomst zonder toegankelijk onderwijs en cultuur

De maatregel treft vooral kwetsbare groepen, waaronder studenten, die al moeite hebben om financieel rond te komen. De lasten worden zwaarder terwijl de tijdelijke verhoging van de basisbeurs wegvalt, wat studenten verder in de financiële problemen kan brengen. Dit kan resulteren in een toename van studievertraging, een lager studierendement en zelfs uitval, wat op lange termijn ook negatieve gevolgen heeft voor de Nederlandse economie en kennissamenleving.

Het standpunt van de LSVb

De Landelijke Studentenvakbond is fel tegen de btw-verhoging op studieboeken, culturele goederen en media. Deze maatregel zal studenten, die al kwetsbaar zijn door de stijgende kosten van levensonderhoud en studiekosten, nog verder onder druk zetten. Daarnaast beperkt het de toegang tot cultuur en informatie, wat essentieel is voor de persoonlijke en academische ontwikkeling van studenten. Het is daarom van cruciaal belang dat de regering deze maatregel heroverweegt en op zoek gaat naar alternatieve manieren om belastinginkomsten te genereren zonder de financiële positie van studenten en burgers te schaden.

De LSVb roept de overheid op om de financiële toegankelijkheid van onderwijs, cultuur en media te waarborgen en de btw-verhoging niet door te voeren.